

ad temporalem. Sed natura divina non est nata aeterna generatione. Ergo nec humana temporali.

SOLUTIO.

Respondeo dicendum, quod nasci fieri quoddam est; nihil autem fit, nisi ut sit: unde secundum quod alicui convenit esse, ita & convenit ei fieri. Esse autem proprie subsistentis est: unde dicitur proprie nasci, & fieri. Forma autem, & natura dicitur esse ex consequenti: non enim subsistit, sed in quantum in ea suppositum subsistit, esse dicitur: unde, & ex consequenti convenit ei fieri, vel nasci, non quasi ipsa nascatur, sed quia per generationem accipitur. Accidentia autem non dicuntur esse nisi per accidens: unde & per accidens fieri dicuntur.

Ad primum ergo dicendum, quod est duplex pars. Est enim pars substantiae secundum quantitatem; & hoc vel subsistit in potentia, ut in continuis: vel in actu, ut in his quae per tactum junguntur; unde tales partes possunt dici fieri, vel nasci, & praecipue quando adduntur toti praesistenti; secus autem in esset, si generarentur generatione totius: quia tunc totum diceretur fieri, & non ipsa. Sunt etiam partes substantiae, in quas dividitur totum secundum rationem, sicut materia, & forma; & huiusmodi, cum non subsistant neque in actu, neque in potentia, non dicuntur per se fieri; nisi forte forma sit subsistens, sicut est anima, quae dicitur fieri per creationem, praeter factionem qua fit compositum per generationem. Natura autem humana, quae ut pars significatur, non est nata, subsistere, cum non possit in rerum natura esse nisi in atomo, id est in suo supposito: & ideo ipsa non potest dici nasci.

Ad secundum dicendum, quod homo non significat tantum naturam, prout hic loquimur, sicut patet ex dictis in v. dist. quaest. 1. art. 3. & ideo non sequitur ratio. Non enim natura intendit naturam producere, nisi in supposito: & ideo non intendit generare humanitatem, sed hominem.

Ad tertium dicendum, quod sicut esse suppositi est, ita & agere: & ideo sicut naturae est generare, non quasi ipsa generet, sed quia virtute eius fit generatio; ita non est ipsius generari, quasi ipsa generetur, sed quia per generationem accipitur.

Ad quartum dicendum, quod sicut Christus dicitur homo ratione humanae naturae, & tamen humana natura non est homo; ita etiam dicitur nasci ratione humanae naturae, quam accepit a Virgine, & tamen ipsa humana natura non generatur: sicut enim dicit Dionysius 11. cap. de div. Nomin. non oportet quod eodem modo causa, & causatum recipiant praedicationem alicujus generis, vel speciei; sicut calor est quo aliquis dicitur calidus; & tamen ipse non est calidus, sed calor.

Ad quintum dicendum, quod cum esse non sit naturae, sed suppositi, humana natura proprie non non cepit esse, sed Christus cepit esse in humana natura: & sic per consequens natura cepit esse.

ARTICULUS III.

Utrum divina natura in Christo nata sit de Virgine.

1. AD tertium sic proceditur. Videtur quod natura divina in Christo sit nata de Virgine. Filius enim Dei non dicitur natus de Virgine,

(1) Al. de generatione.

nisi in quantum est incarnatus. Sed natura divina dicitur incarnata, ut supra dist. v. quaest. 11. art. 2. ad 4. dictum est. Ergo ipsa debet dici nata de Virgine.

2. Praeterea. Quidquid in recto praedicatur de Petro, dicitur nasci ipso nato: sequitur enim: Petrus est natus: ergo homo, ergo animal, ergo substantia. Sed natura divina in recto praedicatur de Filio Dei. Ergo cum Filius Dei sit natus de Virgine, etiam divina natura debet dici nata de Virgine.

3. Praeterea. In Filio Dei non est accipere nisi essentiam, & proprietatem. Sed absurdum esset dicere, quod ratione proprietatis tantum dicatur natus de Virgine: quia proprietates illa relatio est secundum quam ad Patrem, qui generat sine matre, refertur. Ergo est natus ratione divinae naturae; & sic idem quod prius.

4. Praeterea. Bernardus dicit (hom. 11. supra Missus est) quod in incarnatione est fortitudo infirmata. Sed infirmari magis est remotum a natura divina quam nasci. Ergo etiam potest dici nasci.

Sed contra. Natura divina magis convenit cum generatione Christi aeterna quam cum temporali. Sed ipsa non est nata (1) generatione aeterna, ut in 1. Lib. dist. v. quaest. 11. art. 3. ad 2. & 3. dictum est. Ergo multo minus est nata generatione temporali.

Praeterea. Humana natura non proprie dicitur nasci generatione humana. Ergo multo minus natura divina.

SOLUTIO.

Respondeo dicendum, quod natura humana quamvis non dicatur proprie nasci in Christo de Virgine, eo quod nasci non est naturae, sed hypostasis; tamen consequenter ad generationem se habet, quia est per generationem accepta. Divina autem natura non est a Christo per temporalem generationem accepta: unde nullo modo debet dici nata de Virgine nec per se; nec per consequens, si natura proprie accipitur, secundum quod pro essentia supponit. Tamen quia aliquando proprie trahitur ad supponendum pro persona, sicut in v. dist. 1. Libri dictum est; ideo etiam aliquando invenitur quod natura divina sit nata, sicut patet in littera: unde exponendum est sicut Magister exponit.

Ad primum ergo dicendum, quod Filius Dei univit sibi humanam naturam, & in se: quia unio terminata est ad personam. Non autem ita est de divina natura, ut patet ex dictis supra, dist. 11. quaest. 11. art. 1. unde non est simile.

Ad secundum dicendum, quod natura divina non habet, in quantum est natura, quod praedicatur in recto de persona Filii Dei, sed ratione simplicitatis divinae, quae non permittit aliquam realem diversitatem in ipso; sed differentia est in modo significandi, qui facit quod aliquid de persona dicatur quod de natura dici non potest.

Ad tertium dicendum, quod in Filio Dei non solum est accipere naturam, & proprietatem, sed etiam hypostasim, sive personam; quamvis unum illorum ab altero secundum rem non differat: & ratione hypostasis dicitur Filius incarnatus, in quantum sibi carnem sociavit in unitate personae.

Ad quartum dicendum, quod fortitudo dicitur infirmata, id est infirmitatem assumpsisse: & ideo impropria est locutio, nec ad consequentiam trahenda.

(1) Al. de generatione.

(1) Al. de generatione.

ARTICULUS IV.

Utrum ponenda sint duae nativitates Christi, vel una.

III. P. quaest. 11. art. 2.

1. AD secundum sic proceditur. Videtur quod non sint ponenda duae Christi nativitates. Nasci enim non est naturae, sed personae. Sed in Christo est tantum una persona. Ergo & una nativitas.

2. Praeterea. Cum nativitas sit generatio quaedam, per nativitatem aliquis ad esse tendit. Sed in Christo est tantum unum esse. Ergo tantum una nativitas.

3. Praeterea. Ea quae non sunt unius rationis, non debent connumerari; sicut canis caelestis, & terrestris non dicuntur duo canes. Sed generatio Christi temporalis, & aeterna non sunt unius rationis. Ergo non debent dici duae nativitates.

Sed contra. Nullus dicitur filius alicuius nisi ratione alicuius nativitatis. Sed Christus (1) dicitur Filius Patris, & etiam matris. Ergo utrumque est secundum aliquam nativitatem, & non secundum eandem: ergo in Christo sunt duae nativitates.

QUESTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod Christus non debet dici bis natus. Ratione enim eius quod advenit alicui post completum esse, non dicitur aliquis natus; sicut homo non dicitur nasci, quamvis capillus per aliquam nativitatem adveniat. Sed humanitas Christi advenit Filio Dei post completum esse. Ergo propter hoc non debet dici ipse natus, quod humanam naturam acceperit.

2. Praeterea. Hoc adverbium bis importat successionem actuum. Sed generationi aeternae non succedit temporalis: quia aeterna semper est, unde est simul cum temporali. Ergo ratione duplicis nativitatis non debet dici bis natus.

3. Praeterea. Hoc adverbium bis importat interruptionem: unde qui tota die loquitur, non dicitur bis loqui. Sed aeterna generatio non habet interruptionem. Ergo ratione eius non debet dici bis natus.

Sed contra. Hoc adverbium bis numerat actum cui adjungitur. Sed duplex est Christi nativitas. Ergo secundum eas debet dici bis natus.

SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam quaestionem, quod Christus processit a Patre aeternaliter, & a matre temporaliter: & utraque processio habet rationem nativitatis. Secundum enim processionem aeternam Filius est de substantia Patris, & exit ab eo in personam distinctam; & tamen est conjunctus Patri propter indivisionem substantiae, quia Verbum apud Deum est: unde patet quod salvantur suo modo tria illa quae dicebantur supra art. 1. esse de ratione nativitatis; & propter hoc dicitur oriri, & gigni, & nasci. Sed processio eius temporalis, qua procedit a matre, habet nativitatis rationem, sicut cujuslibet alterius qui ex sua matre nascitur. Unde sicut duae sunt eius processionis, ut dictum est in 1. Lib. dist. xiv. quaest. 1. art. 2. ita etiam sunt duae nativitates.

(1) Al. Dei Filius.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis nasci sit personae, est tamen eius ratione naturae: unde secundum duas naturas quas per generationem accipit, habet duas nativitates.

Ad secundum dicendum, quod quamvis in Christo sit unum esse, tamen secundum illud habet respectum ad duas naturas, ut supra dist. vi. quaest. 1. art. 2. dictum est; & ita nativitas est duplex secundum duplicem respectum qui acquiritur personae ad duas naturas acceptas per generationem.

Ad tertium dicendum, quod quamvis non sit una ratio per univocationem aeternae, & temporalis nativitatis, est tamen una per analogiam.

SOLUTIO II.

Ad secundam quaestionem dicendum, quod bis, cum sit adverbium, ponit numerum circa actum. Cum autem motus, & actus numerentur tripliciter: scilicet ex subjecto, quia est alius & alius agens; & ex terminis, quia est aliud & aliud quod agitur; & ex mensura actus, quia nunc & tunc agit: hoc adverbium bis non importat numerum, nisi qui causatur ex diversa mensura: unde non dicitur bis lectum esse, si duo legant, nec si duo libri simul legantur; sed quando diversis horis legitur. Quia autem in his quae aguntur in tempore, non est alia mensura nisi tempus, & hoc non est aliud & aliud, nisi quantum discontinuatur: ideo bis dicitur factum esse, quando aliquid cum interruptione factum est. Aeternitas autem, & tempus sunt diversae mensurae secundum diversam naturam, & non per discontinuationem: unde quod fit in aeternitate, & in tempore, potest dici bis factum esse; quamvis id quod aeternum est, non interrumpatur, nec cesset.

Ad primum ergo dicendum, quod quamvis humana natura adveniat Filio Dei post esse completum, tamen Filius Dei totus subsistit in utraque natura: non autem ita est de toto homine ad capillum: & ideo ratio non procedit.

Ad secundum dicendum, quod ratio illa procedit de his quae aguntur in tempore. Et similiter ad tertium: & ideo non sunt ad propositum.

ARTICULUS V.

Utrum in Christo sint duae filiationes.

III. P. quaest. 11. art. 5. & quodl. ix. quaest. 11.

art. 3.

1. AD quintum sic proceditur. Videtur quod in Christo sint duae filiationes. Multiplicata enim causa, multiplicatur effectus. Sed nativitas est causa filiationis. Ergo cum in Christo sint duae nativitates, erunt in ipso duae filiationes.

2. Praeterea. Relativa sunt quorum esse est ad aliud se habere. Sed esse filiationis aeternae non est ad matrem Christi se habere. Ergo per eam non refertur ad matrem. Sed aliqua filiatione refertur ad matrem. Ergo in Christo sunt duae filiationes.

3. Praeterea. Relativa posita se ponunt, & interempta, se interimunt. Sed maternitate interempta a Virgine, non interimitur filiatio aeterna. Ergo oportet ponere aliam filiationem, quae ponatur posita maternitate, & interimatur ea remota.

4. Praeterea. Motus diversificatur per terminos. Sed

Sed sicut motus habet speciem & terminis, ita relatio. Ergo cum Christus sit filius Patris, & matris, oportet quod alia filiatione ad utrumque referatur.

5. Præterea. Philosophus in V. Metaph. text. xx. probat, quod scientia non refertur ad scientem: quia cum referatur ad scibile, & hoc sit suum esse in quantum ad aliquid est; oportet, si diceretur ad scientem, quod haberet duplex esse. Si ergo filiatione refertur Christus ad Patrem, & matrem, oportet quod sint duæ filiationes secundum esse.

6. Præterea. Sicut supra, dist. 1. Magister dixit, Pater posset carnem assumere. Sed si de Virgine carnem assumpsisset, Filius Virginis diceretur. Non autem referretur ad Virginem filiatione æterna, quia eam non habet. Ergo filiatione temporali. Ergo eadem ratione oportet in Christo ponere filiationem temporalem.

Sed contra. Filiatio est proprietas personalis. Sed in Christo est tantum una persona. Ergo tantum una filiatio.

Præterea. Sicut Christus est Filius Patris, & matris, ita quilibet alius homo. Sed non alia filiatione refertur homo ad patrem, & matrem. Ergo nec in Christo sunt duæ filiationes.

Præterea. Duo accidentia ejusdem rationis non possunt esse in eodem subjecto: unde eadem paternitate homo refertur ad multos filios. Sed suppositum filiationis in Christo est unum tantum. Ergo in eo non possunt esse plures filiationes, sed una tantum.

Præterea. Quodlibet continuum est majus omnibus suis partibus. Sed in quolibet continuo sunt infinitæ partes in potentia. Ergo ad hoc quod aliquid referatur ad diversa per diversas relationes, oportet quod sint infinitæ relationes in aliquo continuo, quod est inconveniens: & iterum quod in quolibet continuo sint tot æqualitates quot rebus æquale est.

SOLUTIO.

Respondeo dicendum, quod sicut in I. Lib. dist. xxxvi. quæst. 11. art. 2. dictum est, relatio non habet ex hoc quod ad alterum dicitur, quod sit aliquid in rerum natura; sed hoc habet ex eo quod relationem causat, quod est in re quæ ad alterum dicitur. Et quia ex eo res habet unitatem, & multitudinem ex quo habet esse, ideo secundum id in quo relatio fundatur, judicandum de ea est, utrum sit secundum rem una, vel plures. Sunt ergo quædam relationes quæ fundantur super quantitatem, sicut æqualitas, quæ fundatur super unum in quantitate: & cum unitas quantitatis non sit nisi una in re una, inde est quod per unam æqualitatem est res æqualis omnibus quibus dicitur æqualis. Aliæ vero relationes fundantur super actionem, & passionem; & in istis considerandum est, quod una passio respondet duabus actionibus, quando neutrum agens sufficit per se ad actionem complendam, sicut est in eo qui unitate nascitur ex patre, & matre: unde in patre, & matre sunt duæ relationes secundum rem, sicut & duæ actiones; sed in nato est una relatio secundum rem, secundum quam refertur ad patrem, & ad matrem, sicut & passio una. Item considerandum est, quod quædam relationes non innascuntur ex actionibus, secundum quod sunt in actu, sed magis secundum quod fuerunt; sicut aliquis dicitur pater, postquam ex actione est effectus consecutus: & tales relationes fundantur super id quod in agente ex actione relinquatur, sive sit dispositio, sive habitus, sive aliquod jus, aut potestas, vel quidquid

aliud est hujusmodi. Sed quia hoc quod relinquatur ex actionibus unius speciei, non potest esse nisi unum; inde est quod tales relationes etiam secundum rem non multiplicentur secundum diversas actiones, sed magis sunt unum secundum id quod ex actione relinquatur: & propter hoc non sunt diversæ relationes secundum rem in patre uno qui generat plures filios, nec in magistro uno qui docet plures discipulos. Si autem sint plures actiones secundum speciem, causant etiam plures relationes specie differentes. Unde cum Christus non per unam generationem passivam se habeat ad generationem activam Patris, & ad generationem activam matris, sed per aliam & aliam; & hæc duæ generationes non sint unius generis, nec unius speciei: nihil (ut videtur) impediret quin in Christo possent esse duæ filiationes secundum rem differentes; nisi immediatum subjectum filiationis esset suppositum; quod quidem, secundum secundam opinionem, non est nisi suppositum æternum in Christo. Et quia ex nullo temporali advenit rei æternæ aliqua realis relatio, sed rationis tantum; ideo filiatio quæ consequitur Christum ex generatione temporali, non est realis, sed rationis tantum; & tamen realiter filius est; sicut & Deus realiter Dominus ex hoc est quod creatura realiter refertur ad ipsum. Unde concedo, quod in Christo non est nisi una filiatio realis, qua refertur ad Patrem, & respectus quidam rationis quo refertur ad matrem. Tamen prima opinio, quæ ponit duo supposita, posset ponere duas filiationes; nec tamen poneret duos filios masculine, sed duo filia neutraliter, si Latine diceretur.

Ad primum ergo dicendum, quod nativitas temporalis, sive generatio passiva Christi est quædam relatio quæ secundum rem fundatur in humana natura, & ex hoc nominatur natus, sicut & homo; sed subjectum filiationis non potest esse natura, cum sit ejus quod habet complementum speciei, ut supra dictum est: & ideo duæ nativitates causant duas filiationes, sed unam tantum secundum rem, & aliam secundum rationem.

Ad secundum dicendum, quod Philosophus non accepit esse, secundum quod dicitur actus entis (sic enim relatio non habet esse ex eo ad quod dicitur, sed ex subjecto, sicut omnia alia accidentia) sed accepit esse pro quidditate, vel ratione, quam significat definitio. Ratio autem relationis est ex respectu ad alterum. Unde ex hoc quod Filius Dei refertur ad matrem, non oportet quod habeat aliam filiationem secundum rem, sed alium respectum relationis.

Ad tertium dicendum, quod maternitas posita ponit alium respectum in Christo, & remota remouet illum respectum; sed non oportet quod ponat aliam filiationem realem.

Ad quartum dicendum, quod omnis motus est aliquid secundum rem, non autem omnis relatio. Ergo quamvis ex terminis multiplicentur respectus relationis, non tamen oportet quod multiplicentur relationes secundum rem, sicut motus multiplicentur secundum rem ex diversitate terminorum.

Ad quintum dicendum, quod respectus scientiæ ad scientem, & ad scibile, non est unius rationis; sed respectus ejus ad scientem inest ei ex hoc quod est accidens, respectus autem ejus ad scibile inest ei ex hoc quod est scientia: unde si referretur, in quantum est scientia, ad utrumque, oportet quod essent respectus diversi secundum speciem. Sed respectus filii ad Patrem, & ad matrem est ad terminos unius rationis: unde non oportet quod sit

EXPOSITIO TEXTUS.

diversa relatio secundum speciem, neque secundum rem.

Ad sextum dicendum, quod si Pater carnem assumpsisset de Virgine, esset filius Virginis, non quidem per aliquam realem filiationem, cujus suppositum æternum subjectum esset, sed per respectum rationis tantum.

HOC est (1) Deum nasci de Virgine, scilicet, hominem assumere. Verum est, si humana natura dicatur homo; & si assumere dicatur ad se sumere, vel in se: quod divinæ naturæ non convenit.

DISTINCTIO IX.

De adoratione humanitatis Christi: an eadem sit adoratio humanitati, & Divinitati exhibenda.

Præterea investigari oportet, utrum caro Christi, & anima, una eademque cum Verbo debeant adoratione adorari, illa scilicet quæ latria dicitur. Si enim animæ, vel carni Christi exhibetur latria, quæ intelligitur servitus, sive cultus soli Creatori debitus; cum anima Christi, vel caro, creatura tantum sit, creatura non illa adoratione quæ latria est, carnem Christi, vel animam esse adorandam; sed ea quæ dulia est: cujus duas species, vel modos esse dicunt. Est enim cujusdam modi dulia quæ creaturæ cuilibet exhiberi potest; & est quadam soli humanitati exhibenda, non alii creaturæ; quia Christi humanitas super omnem creaturam est veneranda, & diligenda; non tamen adeo ut cultus Divinitati debitus ei exhibeatur: qui cultus in dilectione, & sacrificii exhibitione, atque reverentia consistit; qui Latine dicitur pietas; Græce autem theosebia, id est Dei cultus, vel eusebia, id est bonus cultus. (2) Aliis autem placet Christi humanitatem una adoratione cum Verbo esse adorandam, non propter se, se propter illum cujus est scabellum, cui inest unita. Nec ipsa humanitas sola, vel nuda, sed cum Verbo cui est unita; nec propter se, sed propter illum est adoranda; nec qui hoc facit, idolatriæ reus judicari potest: quia nec soli creaturæ, nec propter ipsam, sed Creatori cum humanitate, & in humanitate sua servit. De hoc Joannes Damascenus ita ait (de Fide orth. Lib. III. cap. viii. prope finem). „Duæ sunt naturæ Christi, ratione, & modo differentes, unitæ vero secundum hypostasim. Unus igitur Christus est Deus perfectus, & homo perfectus; quem adoramus cum Patre, & Spiritu Sancto una adoratione cum incontaminata ejus carne, non inadorabilem carnem dicentes (adoratur enim in una Verbi hypostasi, quæ hypostasis generata est) non creaturæ venerationem (3) præbentes; non enim ut nudam carnem adoramus, sed ut unitam Deitati, in unam hypostasim Dei Verbi, duabus reductis naturis. Timeo carbonem tangere, propter ligno copulatum ignem: adoro Christi Dei mei simul utramque naturam, propter carni unitam Divinitatem: non enim quartam appono personam in Trinitate; sed unam personam confiteor (4) Verbi, & carnis ejus. His verbis insinuat videtur, Christi humanitatem una adoratione cum Verbo esse adorandam. De hoc etiam Augustinus ex sermone Domini, ubi dicit: „Non turberet cor vestrum, ita dicit (serm. lvii. de verb. Domini). „Dicunt hæretici, Filium non natura esse Deum, sed creaturam. Quibus respondendum est, quia si Filius non est Deus natura, sed creatura; nec colendus est omnino, nec ut Deus adorandus, dicente Apostolo (Rom. 1. 25.) Coluerunt, & servierunt potius creaturæ quam Creatori. Sed illi adhuc replicabunt, & dicent: Quid est quod carnem ejus, quam creaturam esse non negas, simul cum Divinitate adoras, & ei non minus quam Divinitati deservis? Ergo dominicam carnem, inmo perfectam in Christo humanitatem, ideo adoro, quod à Divinitate suscepta, & Deitati unita est; ut non alium & alium, sed unum eundemque Deum, & hominem, Dei Filium esse confitear. Denique si hominem separaveris à Deo, illi numquam credo, nec servo; velut si quis purpuram, vel diadema regale jacens inveniat, numquid ea conabitur adorare? Cum vero ea Rex fuerit indutus, periculum mortis incurrit, si ea cum Rege adorare quis contempserit. Ita etiam in Christo Domino humanitatem non solam, vel nudam, sed Divinitati unitam, scilicet Filium unum Deum verum, & hominem verum, si quis adorate contempserit, æternaliter morietur. Item super Psalm. xcvi. ubi dicit: „Adorate scabellum pedum ejus, quoniam sanctum est. „Sciendum est, quia in Christo terra est, id est, caro, quæ sine impietate adoratur. Suscepit enim de terra terram, quia caro de terra est; & de carne Mariæ carnem accepit. Hæc sine impietate, à Verbo Dei assumpta, adoratur à nobis: quia carnem ejus nemo manducat, nisi prius adoret; sed qui adoratur, non terram intuetur, sed potius illum cujus scabellum est, propter quem adoratur. His auctoritatibus præmissa investigationis absolutio explicatur.

DIVISIO TEXTUS.

Postquam Magister determinavit quid conveniat naturæ divinæ ex unione ad humanam, hic determinat quid conveniat humanæ ex unione ad divinam, quod scilicet adoratur adoratione latriæ. Dividitur autem hæc pars in duas partes. In prima movet questionem; in secunda determinat eam, ubi: Ideo quibusdam videtur non illa adoratione quæ latria dicitur,

carnem Christi, vel animam esse adorandam. Et hæc dividitur in duas partes secundum quod duas opiniones ponit. Secunda incipit, ubi: Aliis autem placet Christi humanitatem una adoratione cum Verbo esse adorandam. Et hæc dividitur in tres. In prima ponit solutionem; in secunda respondet ad objectionem factam in contrarium, ubi: Nec (5) qui hoc facit, idolatriæ reus judicari potest; in tertia confirmat solutionem, ubi: De hoc Joannes Damascenus ita ait.

(1) Al. enim. (2) In textu Magistri ex his quæ sequuntur, specialis instituitur paragraphus cum hoc titulo: Aliorum sententia, qui unam adorationem utrique exhibendam tradunt. (3) Nicolai addit Dei. (4) Nicolai addit scilicet. (5) Al. contra hoc facit.